

dr Mikołaj Małecki
Katedra Prawa Karnego
Uniwersytet Jagielloński

Kraków, 29 kwietnia 2019 r.

AUTOREFERAT
przedstawiający opis dorobku i osiągnięć naukowych

1. Wykształcenie. Stopień naukowy doktora nauk prawnych uzyskałem na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie na podstawie rozprawy: *Odpowiedzialność karna za przygotowanie do przestępstwa. Analiza dogmatyczna na gruncie polskiego Kodeksu karnego z 1997 r.* (16 września 2013 r.), której promotorem był prof. dr hab. Andrzej Zoll, a recenzentami: prof. UŁ dr hab. Agnieszka Liszewska (Uniwersytet Łódzki) oraz prof. UJ dr hab. Włodzimierz Wróbel (Uniwersytet Jagielloński w Krakowie).

Tytuł zawodowy magistra nauk prawnych uzyskałem na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie na podstawie pracy magisterskiej: *Problem „bezpośredniego” zmierzania do dokonania czynu zabronionego na gruncie art. 13 § 1 k.k.* (2010 r.). Posiadam także wykształcenie filozoficzne: dyplom licencjata nauk humanistycznych uzyskałem na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie na podstawie pracy licencjackiej: *Mojra w myśli przedsokratejskiej* (2010 r.).

W latach 2010–2013 byłem uczestnikiem studiów doktoranckich na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego, a od 2010 r. studiów doktoranckich na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. W latach 2005–2010 odbywałem stacjonarne studia prawnicze na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego, a w latach 2007–2010 stacjonarne studia filozoficzne na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. W roku 2005 zdałem maturę z języka polskiego, języka angielskiego, historii i wiedzy o społeczeństwie. W latach 2002–2005 byłem uczniem IX Liceum Ogólnokształcącego w Zespole Szkół im. Cypriana Kamila Norwida w Częstochowie, w klasie o profilu biologiczno-chemicznym.

2. Zatrudnienie. Od 2016 r. jestem zatrudniony na stanowisku naukowo-dydaktycznym jako adiunkt w Katedrze Prawa Karnego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. W latach 2013-2016 byłem zatrudniony jako asystent w Katedrze Prawa Karnego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie.

3. Osiągnięcie naukowe. Na podstawie art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. 2017 r., poz. 1789) pragnę wskazać jako osiągnięcie naukowe monografię:

Przypisanie winy. Podstawy teorii ekskulpantów, Kraków 2019, wydawca: Krakowski Instytut Prawa Karnego Fundacja, ISBN: 978-83-953835-0-2, której recenzentem wydawniczym był prof. dr hab. Piotr Kardas (Uniwersytet Jagielloński w Krakowie).

4. Cele, wnioski i aplikacja przeprowadzonych badań. Celem badań prowadzonych w książce *Przypisanie winy. Podstawy teorii ekskulpantów* było scharakteryzowanie tytułowego przypisania winy jako jednego z aspektów struktury przestępstwa, sprowadzającego się do czynności konwencjonalnej organu stosującego prawo, który stwierdza, że dany sprawca popełnił przestępstwo lub też uwalnia sprawcę czynu zabronionego od zarzutu popełnienia przestępstwa. W pracy podjąłem się próby rozstrzygnięcia, jakie okoliczności wpływają na przypisanie sprawcy czynu zabronionego winy jako konstytutywnego warunku odpowiedzialności karnej. Rozważania koncentrowały się wokół centralnego w nauce prawa karnego zagadnienia winy i jej przypisania jako warunku indywidualnej odpowiedzialności represyjnej. Wykorzystanie teoretycznych założeń dotyczących właściwości normatywnych tekstu prawnego, koncepcji czynności konwencjonalnych oraz filozoficznej koncepcji światów możliwych pozwoliło na odróżnienie świata, w którym popełniony został czyn zabroniony, oraz świata, w którym odbywa się prawnokarnie doniosłe wartościowanie tego czynu (pluralizm światów możliwych). W rezultacie konieczne stało się odróżnienie okoliczności wpływających na możliwość przypisania sprawcy winy w czasie czynu (ekskulpanty pierwszego stopnia) oraz okoliczności wpływających na możliwość przypisania winy sprawcy czynu zabronionego w czasie oceny danego czynu przez uprawniony do tego organ postępowania karnego (ekskulpanty drugiego stopnia). Celem opracowania było charakteryzowanie elastycznego ekosystemu okoliczności wpływających na ocenę prawną czynu w danym świecie możliwym w kontekście pytania o ustrojowe podstawy, kryminalnopolityczne cele, funkcje prawa karnego, a także prawną dopuszczalność oraz zasadność przypisania winy sprawcy czynu zabronionego za popełnienie danego czynu w innym świecie możliwym. Pobocznym celem opracowania była próba zweryfikowania koncepcji wieloaspektowej struktury przestępstwa, w tym jej aspektu w postaci przypisania winy, w kontekście różnych modeli struktury przestępstwa, skorelowanych z daną sytuacją interpretacyjną (stanowienie, interpretacja i stosowanie prawa).

Przeprowadzone analizy doprowadziły do różnorodnych wniosków o charakterze teoretycznym, dogmatycznym i aplikacyjnym. Po pierwsze ukazały, że nie jest zasadne operowanie kategorią jednej struktury przestępstwa w prawie karnym, co pozwoliło na wyklarowanie szczegółowych kwestii związanych z modelami struktury przestępstwa. Po drugie wskazały na konieczność ujmowania przypisania winy jako przesłanki materialnoprawnej przez pryzmat czynności konwencjonalnej w prawie, podejmowanej przez konkretny organ postępowania karnego w danej sytuacji procesowej. Po trzecie, pozwoliły na zarysowane podobieństw i różnic zachodzących między kategorią przypisania winy a heterogeniczną kategorią odpowiedzialności karnej (represyjnej).

Po czwarte, wskazały na konieczność odróżnienia światów możliwych, związanych z tworzeniem tekstu prawnego (proces stanowienia prawa), interpretowaniem tekstu prawnego oraz stosowaniem prawa przez uprawnione do tego podmioty. Stosowanie prawa urzeczywistnia pewien świat, co przekłada się na rozumienie czynności przypisania winy w prawie karnym. Po piąte, przeprowadzone badania potwierdziły ścisły związek koncepcji normy sankcjonującej i normy kompetencyjnej z ujmowaniem przesłanki przypisania winy w kategoriach czynności konwencjonalnych. Po szóste, aplikacja określonych założeń teoretycznych pozwoliła na stwierdzenie, że przedmiotem prawnokarnego wartościowania w postaci procesowo opisanego „zdarzenia historycznego” jest klasyczny przedmiot nieistniejący (w danym świecie możliwym). Po siódme, przeprowadzone rozważania doprowadziły do rozwinięcia normatywnej czystej teorii winy jako potencjalnej zarzucalności do postaci tzw. zaktualizowanej zarzucalności. Sprecyzowano, że tzw. wina w czasie czynu oraz rzeczywiste przypisanie winy należą do różnych światów możliwych, natomiast rozstrzygające dla ustalenia, że sprawca popełnił przestępstwo, jest przypisanie mu winy „tu i teraz” w danym świecie możliwym. Po ósme, ukazane zostały personalistyczne uwarunkowania procesu przypisania winy konkretnej jednostce ludzkiej, skorelowane z ustrojowymi regułami, zasadami, instytucjami i intuicjami demokratycznego państwa prawnego. Po dziewiąte, opisano związek okoliczności wpływających na przypisanie sprawcy winy z formułowanymi w literaturze teoriami kar, szczególnie z tzw. retributylitarną funkcją kary (*retributarianism*). Po dziesiąte, przeprowadzone analizy pozwoliły na opisanie elastycznego ekosystemu ekskulpantów drugiego stopnia, czyli okoliczności wpływających na możliwość przypisania winy, związanych z kondycją sprawcy, kondycją pokrzywdzonego oraz kondycją świata, w którym poddawany jest ocenie dany czyn zabroniony.

Zarysowane w pracy podstawy teorii ekskulpantów mogą zostać zaaplikowane na gruncie różnych systemów prawnych, w tym na gruncie polskiego prawa karnego operującego otwartą klauzulą przypisania winy z art. 1 § 3 k.k., a także szeregiem instytucji prawnych o niejednorodnym statusie normatywnym, które omawiane są w książce. Należą do nich w szczególności przepisy posługujące się klauzulami niepodlegania karze (czynny żal, art. 25 § 3 k.k.), instytucja przedawnienia karalności czynu lub też nieobowiązująca już instytucja umorzenia kompensacyjnego. Wykładnia art. 1 § 3 k.k. potwierdziła możliwości aplikacyjne ustaleń modelowych, związanych z przypisaniem winy jako czynnością konwencjonalną w koncepcji pluralizmu światów na gruncie polskiego Kodeksu karnego z 1997 r. Tym samym przedstawione w pracy ustalenia modelowe i dogmatyczne mogą być wykorzystywane w pracy organów stosujących prawo, wpływając na kształt konkretnych decyzji procesowych związanych z przypisaniem winy. Przeprowadzone rozważania pozwalają na racjonalizację również innych instytucji prawnych oraz ukazywanie zachodzących pomiędzy nimi związków, np. w sferze okoliczności wpływających na sędziowski wymiar kary czy też uwzględnienia wpływu stanu zdrowia sprawcy w czasie procesu karnego na ocenę prawną możliwości przypisania mu winy, w ramach zasady humanitarnego traktowania

i karania. Stanowią także przyczynek do pogłębionej dyskusji nad zasadą dyskrecjonalności sędziowskiej, podziałem kompetencji w ramach trójpodziału władz oraz granicami władzy sądowniczej w odniesieniu do imperium władzy ustawodawczej w państwie praworządnym.

5. Badania naukowe zwieńczone publikacjami. Moje zainteresowania naukowe obejmują podstawowe zagadnienia filozofii, teorii i dogmatyki prawa karnego, w tym najogólniejsze problemy struktury przestępstwa, winy i kontratypizacji czynu, umyślności i nieumyślności, form stadialnych przestępstwa, problemy usiłowania nieudolnego, zasady odpowiedzialności za przestępne współdziałanie, kryteria przypisania skutku, instytucje tożsamości czynu i czynu ciągłego, kwestie wymiaru kary, problemy interpretacyjne dotyczące poszczególnych przepisów z części szczególnej Kodeksu karnego i przepisów pozakodeksowych, zagadnienia ruchu drogowego i przepisów karnych dotyczących zachowań w komunikacji, prawnokarnych aspektów działalności artystycznej, a także prawo wykroczeń oraz kwestie na styku filozofii i prawa. Zagadnieniom tym poświęciłem wiele publikacji naukowych o charakterze monograficznym, artykułowym, glosatorskim i komentarzowym.

Wyniki badań prowadzonych przeze mnie po uzyskaniu stopnia naukowego doktora nauk prawnych (od września 2013 r. do kwietnia 2019 r.) publikowałem między innymi w czasopismach: „Orzecznictwo Sądów Polskich” (siedmiokrotnie), „Przegląd Sądowy” (sześciokrotnie), „Państwo i Prawo” (czterokrotnie), „Gdańskie Studia Prawnicze. Przegląd Orzecznictwa” (trzykrotnie), oraz „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny”, „Palestra”, „Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych”, „Prokuratura i Prawo”, „Paragraf na Drodze”, „Zeszyty Artystyczne”, „Nowa Kodyfikacja Prawa Karnego” i zagranicznym czasopiśmie „DPCE online”. Znajdują się wśród nich w szczególności opracowania:

- teoretyczne i modelowe, w szczególności: *Charakter prawny kontratypu w świetle koncepcji zbiegu wartościowań tego samego czynu*, współautor: Paweł Marcin Dudek, „Państwo i Prawo” 2019, nr 3, s. 45–61 (dowodzimy tu między innymi, iż charakter prawny kontratypu polega na eliminacyjnym zbiegu przepisów ustawy karnej); *Karalność współdziałania w popełnieniu wykroczenia*, „Przegląd Sądowy” 2018, nr 7-8, s. 63–77 (dowodzę tu między innymi, że prawo wykroczeń nie jest znana instytucja współsprawstwa); *Stan wyższej konieczności konstytucyjnej*, współautor: Maciej Pach, „Państwo i Prawo” 2018, nr 7, s. 38–57 (dowodzimy tu między innymi, iż Konstytucja RP koduje instytucję stanu wyższej konieczności adresowaną do Trybunału Konstytucyjnego);
- dogmatyczne i aplikacyjne, w szczególności: *Charakter prawny art. 37a k.k.*, „Przegląd Sądowy” 2016, nr 11/12, s. 184–198 (dowodzę tu między innymi, że art. 37a k.k. jest modyfikatorem treściowym przepisu typizującego w zakresie ustawowego zagrożenia karą); *Nieumyślność (artykuł polemiczny)*, „Państwo i Prawo” 2016, nr 9, s. 98–112 (dowodzę tu między innymi, iż nieumyślność jest brakiem umyślności, oraz kwestionuję zasadność operowania kategorią winy

- nieumyślnej); *Przestępstwo określone w art. 178a § 4 k.k. Uwagi de lege lata*, „Paragraf na Drodze” 2013, nr 10, s. 13–23 (dowodzę tu między innymi, iż przepis art. 178a § 4 k.k. ma niejednorodny charakter prawny);
- ukierunkowane na praktyczne aspekty stosowania prawa, w szczególności *Odpowiedzialność karna za niebezpieczne hamowanie. Studium trzech przypadków*, współautor: Daniel Kwiatkowski, „Paragraf na Drodze” 2018, nr 1, s. 17–33 (na kanwie trzech przypadków dowodzimy tu między innymi, iż wyłączną odpowiedzialność za zdarzenie drogowe może ponosić uczestnik ruchu podejmujący manewr niebezpiecznego hamowania); *Jak rozumieć niebezpieczeństwo katastrofy? Problematyka przypisania skutku i tożsamości czynu opisanego w art. 174 Kodeksu karnego*, „Paragraf na Drodze” 2016, nr 2, s. 5–28 (dowodzę tu między innymi, w jaki sposób kwalifikować prawnie jednostkowe zagrożenia spowodowane przez kierującego pojazdem w efekcie brawurowej jazdy po mieście);
  - glosatorskie, dotyczące w szczególności kontrowersyjnego problemu wykładni znamienia „wiele osób” na gruncie art. 163 k.k. (glosa do postanowienia Sądu Najwyższego z 11 stycznia 2017 r., III KK 196/16, współautorzy: Natalia Szabatowska, Wojciech Płóciennik, „Orzecznictwo Sądów Polskich” 2018, nr 3, s. 52–62), faz groomingu stypizowanego w art. 200a § 2 k.k. i niemożliwości usiłowania popełnienia groomingu (glosa do postanowienia Sądu Najwyższego z 17 marca 2016 r., IV KK 380/15, „Przegląd Sądowy” 2018, nr 1, s. 107–115), wykładni przepisów o usiłowaniu udolnym i usiłowaniu nieudolnym na kanwie nietrafnej, jak okazało się w rezultacie przeprowadzonych badań, uchwały siedmiu sędziów Sądu Najwyższego (glosa do wyroku Sądu Apelacyjnego w Lubinie z 21 marca 2017 r., II AKa 17/17, „Gdańskie Studia Prawnicze. Przegląd Orzecznictwa” 2017, nr 2, s. 65–72; glosa do uchwały siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 19 stycznia 2017 r., I KZP 16/16, „Orzecznictwo Sądów Polskich” 2017, nr 7/8, s. 221–230), znamion kontratypu w kontekście instytucji błędu co do kontratypu (glosa do wyroku Sądu Najwyższego z 17 stycznia 2013 r., V KK 99/12, współautor: Paweł Marcin Dudek, „Przegląd Sądowy” 2016, nr 2, s. 115–126), nieistnienia kontratypów pozaustawowych (glosa do postanowienia Sądu Najwyższego z 5 marca 2015 r., III KK 274/14, „Orzecznictwo Sądów Polskich” 2016, nr 10, s. 1418–1426) oraz nowych instytucji wymiaru kary (glosa do postanowienia Sądu Najwyższego z 31 marca 2016 r., II KK 361/15, „Przegląd Sądowy” 2017, nr 3, s. 118–127; glosa do wyroku Sądu Najwyższego z 16 grudnia 2016 r., II KK 295/16, „Gdańskie Studia Prawnicze. Przegląd Orzecznictwa” 2018, nr 1, s. 73–80).

Zgodnie z ujednoliconą listą czasopism naukowych Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (część B – https://www.archiwum.nauka.gov.pl/g2/oryginal/2017_01/fe2250172136f15056f2b49c9bbde974.pdf) za publikacje w periodykach naukowych uzyskałem w sumie 354 (trzysta pięćdziesiąt cztery) punkty.

Moje prace ukazywały się również w monografiach wielu autorów, w szczególności: *Niepelnosprawność jako następstwo pokrzywdzenia przestępstwem*

(zagadnienia podstawowe), współautor: Wojciech Płóciennik, w: *Urzeczywistnianie idei humanizmu w kontekście zagwarantowania podstawowych praw osobom z niepełnosprawnościami*, red. M. Borski, Sosnowiec 2017, s. 331–344; *Etyczny hacking w świetle prawa karnego (na marginesie nowelizacji art. 269b § 1a k.k. i art. 269c k.k.)*, współautor: Bartosz Kwiatkowski, w: *Między stabilnością a zmiennością prawa karnego. Dylematy ustawodawcy*, red. W. Cieślak, M. Romańczuk-Grącka, Olsztyn 2017, s. 507–516; *Zbiegi i kolizje przypisania skutku*, w: *Obiektywne oraz subiektywne przypisanie odpowiedzialności karnej*, red. J. Giezek, P. Kardas, Warszawa 2016, s. 317–347; *Nieumyślność wczoraj, dziś i jutro*, w: *Reforma prawa karnego*, red. I. Sepiolo-Jankowska, Warszawa 2014, s. 73–93; *Kontratyp sztuki de lege lata*, w: *Odpowiedzialność karna artysty za obrazę uczuć religijnych*, red. F. Ciepły, Warszawa 2014, s. 136–149.

Jestem współautorem krakowskich komentarzy do Kodeksu karnego (art. 16 k.k., art. 17 k.k., art. 28 § 1 k.k., art. 126 k.k. i przepisów dotyczących wymiaru kary, w tym art. 37a k.k. i 37b k.k. – w opracowaniach tych podjąłem szczegółową tematykę wykładni i stosowania omawianych regulacji) oraz przepisów karnych z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (art. 56 u.p.n. i art. 57 u.p.n. – opracowałem tu w szczególności koncepcję wypadku mniejszej wagi, wskazując na konieczność prokonstytucyjnej wykładni tego typu regulacji): *Przestępstwa narkotykowe i dopalacze. Komentarz*, red. W. Górowski, D. Zając, Kraków 2019; *Kodeks karny. Część szczególna. Tom II. Komentarz do art. 117-211a*, red. W. Wróbel, A. Zoll, Warszawa 2017; *Kodeks karny. Część ogólna. Tom I. Komentarz do art. 1-52 (cz. 1)*, red. W. Wróbel, A. Zoll, Warszawa 2016; *Nowelizacja prawa karnego 2015. Komentarz*, red. W. Wróbel, Kraków 2015.

W 2016 r. opublikowałem książkę *Przygotowanie do przestępstwa. Analiza dogmatycznoprawna*, z szeregiem szczegółowych tez dotyczących odpowiedzialności karnej za przygotowanie do przestępstwa, która stanowi poprawioną oraz uzupełnioną wersję rozprawy doktorskiej obronionej przeze mnie w 2013 r. Recenzentem wydawniczym monografii był prof. dr hab. Piotr Kardas (Uniwersytet Jagielloński w Krakowie). Książka ta zdobyła wyróżnienie w konkursie Wolters Kluwer i miesięcznika „Przegląd Sądowy” na książkę prawniczą najbardziej przydatną w praktyce wymiaru sprawiedliwości.

Przed uzyskaniem stopnia naukowego doktora nauk prawnych zajmowałem się różnorodnymi zagadnieniami związanymi z odpowiedzialnością karną, w rezultacie czego opublikowałem w sumie 23 artykuły, glosy i prace w monografiach wieloautorskich. W szczególności przedmiotem mojego zainteresowania naukowego była penalizacja przygotowania do przestępstwa oparta na modelu penalizacji niecałkowitej, zaaplikowana na grunt art. 200a § 1 i 2 k.k. (*Grooming (karalne przygotowanie do przestępstwa pedofilskiego)*), „Państwo i Prawo” 2011, nr 7/8, s. 89–101; *Granice usiłowania przestępstw pedofilskich w świetle art. 200a § 1 i § 2 k.k.*, „Przegląd Sądowy” 2011, nr 6, s. 50–63; Glosa do postanowienia Sądu Najwyższego z 1 września 2011 r., V KK 43/11, „Przegląd Sądowy” 2012, nr 11/12, s. 196–205),

a także zagadnienia obiektywnego przypisania skutku (*Z problematyki obiektywnego przypisania skutku (przypadek płonącego anioła)*), „Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych” 2013, nr 2, s. 43–75; *Przypisanie skutku na przykładzie nieostrożnego prowadzenia pojazdu w rejonie przejścia dla pieszych*, „Paragraf na Drodze” 2013, nr 4, s. 5–19; Glosa do postanowienia Sądu Najwyższego z 15 lutego 2012 r., II KK 193/11, „Gdańskie Studia Prawnicze. Przegląd Orzecznictwa” 2013, nr 3, s. 89–103).

6. Granty badawcze. Po uzyskaniu stopnia naukowego doktora nauk prawnych realizowałem – jako kierownik lub wykonawca – kilka grantów badawczych.

W latach 2019-2020 jestem wykonawcą grantu China-EU School of Law: *Criminal Responsibility of Collective Entities. Confiscation of instrumentalities and proceeds of crime. Chinese-Polish Comparative Study* – w ramach którego zajmuję się modelami odpowiedzialności podmiotu zbiorowego na tle zasad odpowiedzialności za czyn indywidualnej jednostki ludzkiej, a także określeniem przesłanek odpowiedzialności karnej podmiotu konwencjonalnego, jakim jest podmiot zbiorowy (kwestia zasadności i granic konwencjonalizacji przesłanek sprawstwa i winy).

W latach 2018-2021 jestem wykonawcą grantu Narodowego Centrum Nauki OPUS: *Nowy model prawa wykroczeń. Analiza teoretyczna, normatywna i empiryczna, Uniwersytet Jagielloński* – zajmuję się opracowaniem dogmatycznym wybranych przepisów prawa wykroczeń dotyczących bezpieczeństwa w komunikacji (analizuję m.in. problem statusu prawnego urządzeń transportu osobistego), problematyką form stadialnych oraz zasad odpowiedzialności za współdziałanie w popełnieniu wykroczenia, a także wypracowaniem nowego modelu prawa wykroczeń w oparciu o zebrany materiał empiryczny i analizy dogmatyczne.

W latach 2018-2019 jestem wykonawcą grantu badawczego Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego w ramach konkursu dla młodych naukowców: *Prawo karne wobec przemian kulturowych* – w ramach którego zajmuję się problematyką *online groomingu* i przestępstw seksualnych popełnionych na szkodę małoletnich w Internecie w świetle teorii aktów mowy.

W latach 2017-2018 byłem wykonawcą grantu badawczego Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego w ramach konkursu dla młodych naukowców: *Przepisy karne ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii – analiza dogmatyczna na tle teoretycznym* – w ramach którego analizowałem zagadnienia wprowadzania do obrotu i uczestniczenia w obrocie środkami odurzającymi i dopalaczami.

W latach 2017-2018 byłem kierownikiem grantu badawczego Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego w ramach konkursu dla młodych naukowców: *Modelowa i dogmatyczna analiza okoliczności ekskulpujących sprawcę czynu zabronionego*. Zajmowaliśmy się m.in. ustaleniem, w jaki sposób pojawienie się nieograniczonych możliwości wymiany informacji w Internecie wpłynęło na skurczenie się lub rozszerzenie granic do obwinienia sprawcy czynu, a także przełożeniem problematyki czynności konwencjonalnych i norm postępowania, wyróżnianych w teorii prawa karnego, na dogmatycznie ujmowaną strukturę przestępstwa.

W latach 2017-2018 byłem wykonawcą grantu badawczego Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego w ramach konkursu dla młodych naukowców: *Przyszłość prawa karnego*, a w latach 2014-2015 byłem kierownikiem grantu badawczego Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego w ramach konkursu dla młodych naukowców: *Przygotowanie do przestępstwa. Analiza dogmatycznoprawna*.

7. Ekspertyzy naukowe. W ramach działalności zawodowej, po uzyskaniu stopnia naukowego doktora nauk prawnych, przygotowałem kilka ekspertyz związanych z toczącymi się pracami legislacyjnymi oraz szczegółowymi problemami prawa karnego ujawniającymi się w praktyce stosowania prawa.

W pierwszej kolejności pragnę wskazać *opinię do rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw, druk nr 1231, Sejm VIII kadencji*, współautor: Adrian Duda, Krakowski Instytut Prawa Karnego Fundacja, ss. 16, online: https://kipk.pl/dokumenty/Ma%C5%82ecki_Duda_druk_1231_expertyza.pdf, dotyczącą wprowadzenia do art. 178 k.k. nowego § 1a, a także wprowadzenia nowego typu czynu zabronionego z art. 178b k.k. (niezatrzymanie pojazdu do kontroli drogowej). Krytyczne uwagi zawarte w ekspertyzie wpłynęły na kształt projektu nowelizacji i brzmienie obowiązującego art. 178 § 1 k.k. (zob. nagranie video z posiedzenia Komisji Nadzwyczajnej do spraw zmian w kodyfikacjach z 8 marca 2017 r.: online: <http://www.sejm.gov.pl/Sejm8.nsf/transmisje.xsp?unid=504101DCE0FD21D1C12580D600490135#>).

Przygotowałem *opinię w sprawie odpowiedzialności karnej uczestnika programu bug bounty (na gruncie polskiego Kodeksu karnego)*, współautor: Bartosz Kwiatkowski, Fundacja Frank Bold, Krakowski Instytut Prawa Karnego Fundacja, ss. 20, w związku z pracami legislacyjnymi toczącymi się w Ministerstwie Cyfryzacji i Ministerstwie Sprawiedliwości, online: https://kipk.pl/dokumenty/Kwiatkowski_Malecki_bug_bounty_expertyza.pdf. Przedmiotem ekspertyzy była ocena prawna działalności osoby zajmującej się znajdowaniem błędów w systemach/sieciach teleinformatycznych lub informatycznych, w celu zwrócenia uwagi ich właścicielowi, iż system bądź sieć posiada wady i luki (proceder *bug bounty*). Analiza obowiązujących regulacji Kodeksu karnego doprowadziła nas do wniosku, że wyszukiwanie błędów w systemach/sieciach teleinformatycznych lub informatycznych nie powinno być uznawane za realizację znamion czynu zabronionego pod groźbą kary. Opinia miała związek z projektami uchwalonych potem przepisów art. 269b § 1a k.k. oraz 269c k.k.

Byłem także współautorem *opinii do przedstawionego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, druk nr 846, Sejm VIII kadencji*, współautorka: Agnieszka Barczak-Oplustil, Krakowski Instytut Prawa Karnego Fundacja, ss. 12, online: https://kipk.pl/dokumenty/Malecki_Barczak_druk_846_expertyza.pdf. Przedstawiliśmy w ekspertyzie szereg krytycznych uwag do przedłożonego projektu zmian w Kodeksie karnym.

8. Interdyscyplinarność badań. W dotychczasowych analizach teoretycznych i dogmatycznych, zakończonych publikacjami naukowymi, nawiązując do idei interdyscyplinarności w nauce, starałem się wykorzystywać metody badawcze zaczerpnięte z różnych dziedzin nauki. W monografii o przygotowaniu do przestępstwa, a także w innych publikacjach zaaplikowałem zaczerpniętą z nauk o języku metodę uwzględniania roli dewiacji semantycznych w odczytywaniu wypowiedzi językowych (tak przykładowo w pracy: *Co zmienia nowelizacja art. 37b k.k.?*, „Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych” 2016, nr 2, s. 19–52), co pozwoliło na wyprowadzenie określonych wniosków wykładniczych w zakresie interpretacji przepisów o pomocnictwie i przygotowaniu do przestępstwa czy instytucji sekwencji kar określonej w art. 37b k.k., a także scharakteryzowania zawartości art. 1 § 3 k.k. Wykorzystałem ustalenia filozoficznej koncepcji światów możliwych (*possible worlds*), kontrfaktycznych okresów warunkowych i teorii odpowiedników służącej do transświatowej identyfikacji indywiduów, które stały się podstawą analiz prowadzonych w monografii *Przypisanie winy. Podstawy teorii ekskulpantów*. Odwoływałem się także do argumentów z zakresu teorii zbiorów i argumentów matematycznych w ramach dyskusji dotyczącej kontrowersyjnej kwestii (nie)dopuszczalności sumowania jednostkowych niebezpieczeństw, sprowadzanych przez kierującego pojazdem, w kontekście odpowiedzialności karnej za sprowadzenie niebezpieczeństwa katastrofy zagrażającej wielu osobom w rozumieniu art. 174 k.k. (tak w pracy: *Jak rozumieć niebezpieczeństwo katastrofy? Problematyka przypisania skutku i tożsamości czynu opisanego w art. 174 Kodeksu karnego*, „Paragraf na Drodze” 2016, nr 2, s. 5–28).

9. Współpraca naukowa ze studentami i doktorantami. Po uzyskaniu stopnia naukowego doktora nauk prawnych prowadziłem samodzielnie badania z zakresu prawa karnego we współpracy ze studentami i doktorantami Uniwersytetu Jagiellońskiego, z inicjatywy własnej lub współautorów, angażując studentów i doktorantów w opracowanie poszczególnych zagadnień merytorycznych. Efektem prowadzonych badań jest 8 publikacji naukowych, podejmujących różnorodne zagadnienia teorii i dogmatyki prawa karnego, praktycznych aspektów stosowania przepisów prawa karnego przy ocenie zagrożeń w ruchu drogowym, problematyki wymiaru kary, interpretacji problematycznych znamion czynu zabronionego, takich jak „wiele osób”, a także kwestie prawa konstytucyjnego (*Charakter prawny kontratypu w świetle koncepcji zbiegu wartościowań tego samego czynu*, współautor: Paweł Marcin Dudek, „Państwo i Prawo” 2019, nr 3, s. 45–61; *Stan wyższej konieczności konstytucyjnej*, współautor: Maciej Pach, „Państwo i Prawo” 2018, nr 7, s. 38–57; *Odpowiedzialność karna za niebezpieczne hamowanie. Studium trzech przypadków*, współautor: Daniel Kwiatkowski, „Paragraf na Drodze” 2018, nr 1, s. 17–33; *Wymiar kary za popełnienie przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji po najnowszych nowelizacjach Kodeksu karnego*, współautor: Paweł Tabora, „Paragraf na Drodze” 2017, nr 3, s. 5–33; *Charakter prawny art. 178 § 1a Kodeksu karnego. Uwagi do projektu nowelizacji*,

współautor: Adrian Duda, „Paragraf na Drodze” 2017, nr 2, s. 5–19; *Kryteria oceny dorobku doktorantów*, współautor: Kamil Mamak, „Państwo i Prawo” 2014, nr 11, s. 92–106; Glosa do postanowienia Sądu Najwyższego z 11 stycznia 2017 r., III KK 196/16, współautorzy: Natalia Szabatowska, Wojciech Płóciennik, „Orzecznictwo Sądów Polskich” 2018, nr 3, s. 52–62; Glosa do wyroku Sądu Najwyższego z 17 stycznia 2013 r., V KK 99/12, współautor: Paweł Marcin Dudek, „Przegląd Sądowy” 2016, nr 2, s. 115–126).

W rezultacie prowadzonych przeze mnie w roku akademickim 2017/2018 na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie, wspólnie z dr hab. Agnieszką Barczak-Oplustil warsztatów „Współczesne problemy prawa karnego”, studenci biorący udział w zajęciach opracowali pod naszym kierunkiem tekst naukowy opublikowany w „Czasopiśmie Prawa Karnego i Nauk Penalnych” 2018, nr 2, s. 43–66: Piotr Czapła, Natalia Ossolińska, Aneta Ostafin, Michał Rachalski, Grzegorz Surma, *Z problematyki usiłowania nieudolnego i dobrowolności czynnego żalu (analiza krytyczna uchwały siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 19 stycznia 2017 r., I KZP 16/16)*. Współautorzy artykułu brali udział w dyskusji nad uchwałą Sądu Najwyższego, a także opracowali poszczególne fragmenty publikacji w ramach pracy zaliczeniowej wieńczącej udział w warsztatach.

10. Konferencje naukowe. Po uzyskaniu stopnia naukowego doktora nauk prawnych brałem czynny udział w kilku konferencjach naukowych, w szczególności wygłaszając referaty: *Zaufanie obywatela do sądu*, VI Konferencja Naukowa Etyka i życie publiczne, „Zaufanie a życie publiczne”, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II, Kraków 29–30 października 2013 r.; *Nieumyślność wczoraj, dziś i jutro*, III Ogólnopolski Zjazd Młodych Karnistów, „Reforma prawa karnego”, Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu, Wydział Prawa i Administracji, Poznań 3–4 kwietnia 2014 r. oraz *Krionika*, konferencja prawno-medyczna „Nowe wyzwania prawa medycznego”, ELSA Kraków, 4 kwietnia 2017 r. Zabierałem także głos w dyskusji podczas Bielańskich Kolokwium Karnistycznych w Warszawie, które zostały opublikowane w materiałach pokonferencyjnych w: *Czynny żal jako okoliczność wpływająca na odpowiedzialność karną*, red. J. Majewski, Warszawa 2018, s. 135–138 (wystąpienie m.in. na temat charakteru prawnego kontracyfny) oraz w: *Środki reakcji na czyn zabroniony po reformie Kodeksu karnego z lutego 2015 r. Pierwsze doświadczenia*, red. J. Majewski, Warszawa 2017, s. 171–173 (wystąpienie m.in. na temat art. 37a i 37b k.k.).

Brałem udział w charakterze słuchacza i uczestnika w wielu konferencjach i wydarzeniach naukowych z zakresu prawa karnego, prawa medycznego i filozofii prawa, w szczególności w Krakowskich Forach Karnistycznych, Zjazdach Katedr Prawa Karnego i Kryminologii, Bielańskich Kolokwium Karnistycznych, zebraniach naukowych Katedry Prawa Karnego Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz konferencjach naukowych organizowanych przez Towarzystwo Biblioteki Słuchaczy Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego.

11. Upowszechnianie wyników badań. Pełnię funkcję sekretarza i redaktora prowadzącego kwartalnika naukowego „Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych” (od 2015 r.) – aktualnie 7 pkt wg listy czasopism Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, a także redaktora prowadzącego kwartalnika naukowego „Przegląd Konstytucyjny” (od 2017 r.). W latach 2011–2018 byłem redaktorem naczelnym rocznika filozoficznego „Racjonalia. Z punktu widzenia humanistyki” – aktualnie 4 pkt wg listy czasopism Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Od 2012 r. jestem redaktorem tematycznym w zakresie prawnych problemów ruchu drogowego czasopisma „Paragraf na Drodze” – aktualnie 3 pkt wg listy czasopism Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Jestem także redaktorem naczelnym czasopisma internetowego „Karne24.com” (od 2017 r.), którego celem jest popularyzacja wiedzy o prawie karnym – jest to pierwsze tego typu przedsięwzięcie w Polsce z pogranicza dziennikarstwa prawniczego, popularyzacji nauki i działalności eksperckiej, osiągające zasięgi na Facebooku liczone w setkach tysięcy odbiorców.

Kieruję pracami Krakowskiego Instytutu Prawa Karnego – fundacji na rzecz rozwoju nauki prawa karnego i popularyzacji wiedzy o prawie karnym (od czasu powstania Instytutu w 2014 r.). Wydajemy monografie naukowe, czasopisma i książki dydaktyczne dla studentów, organizujemy konferencje i szkolenia, opiniujemy materiały legislacyjne, monitorujemy praktykę stosowania prawa, prowadzimy badania naukowe z zakresu prawa karnego i prawa medycznego, współpracujemy m.in. z Uniwersytetem Jagiellońskim w Krakowie. Byłem także redaktorem prowadzącym wielu monografii naukowych wydanych przez Krakowski Instytut Prawa Karnego.

Kierując się ideami powszechnego i otwartego dostępu do wyników badań, a także ułatwiania wymiany myśli i dyskusji naukowej, założyłem w 2012 r. autorski blog naukowy Dogmaty Karnisty, który obecnie zrzesza społeczność liczącą ponad 13 tysięcy osób, w tym studentów prawa, prawników-praktyków oraz naukowców (<https://www.dogmatykarnisty.pl>; <https://pl-pl.facebook.com/dogmatykarnisty>). Na blogu komentuję interesujące zagadnienia dogmatyczne, projekty legislacyjne związane z prawem karnym, a także praktykę działania organów wymiaru sprawiedliwości, informuję społeczność o nowych publikacjach karnistycznych i prowadzonych przeze mnie badaniach naukowych. Po uzyskaniu stopnia naukowego doktora nauk prawnych opublikowałem w sumie kilkaset dogmatycznych artykułów i wpisów, a każdy z nich docierał średnio do 10 tysięcy osób (wg wyliczeń Facebooka). Przykładowo, wpisy o ministerialnym projekcie nowelizacji Kodeksu karnego z dnia 25 stycznia 2019 r., opublikowane 25 i 26 stycznia uzyskały łącznie ponad 40 tysięcy wyświetleń, 500 reakcji, 90 udostępnień i 60 komentarzy. Docieram tym samym do szerokiego grona odbiorców, którzy angażują się w dyskusję o tworzeniu, interpretacji i stosowaniu polskiego prawa karnego.

W 2018 r. uruchomiłem autorski kanał Pole Karne na YouTube, który rozwijam w kierunku upowszechniania wiedzy o prawie karnym, w szczególności w zakresie kontrowersyjnych i przydatnych w praktyce przykładów zastosowania przepisów prawa represyjnego.

Teksty publikowane na Dogmatach Karnisty były cytowane m.in. w „Dzienniku Gazecie Prawnej” (odpowiedzialność karna za danie „lajka”), „Gazecie.pl” (problematyka prawna tzw. okien życia) oraz „OKO.PRESS” (kwestia „polskich obozów zagłady”). Blog był cytowany także w publikacjach naukowych (zob. P. Konieczniak, *O nowelizacji, do której nie doszło, czyli blaski i cienie obiektywnego przypisania skutku*, „Studia Iuridica” 2016, tom 65, przypisy 7, 43 i 49). Wiedzę o prawie karnym upowszechniałem wypowiadając się dla „Dziennika Gazety Prawnej” (wielokrotnie), TVN24 – magazynu „Polska i Świat” (nowelizacja ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej), Polsat News – programu „Wydarzenia” (odpowiedzialność karna osoby ujętej przez „łowcę pedofilów”), portalu Interia.pl (prawnokarne aspekty mowy nienawiści) oraz w radiu TOK FM (wielokrotnie), m.in. na temat prawnokarnej oceny działalności artystycznej, obrazy uczuć religijnych, znieważenia pomnika i projektów legislacyjnych Ministerstwa Sprawiedliwości. Moje felietony, opinie i wypowiedzi publikowane były w „Dzienniku Gazecie Prawnej” (wielokrotnie), „Rzeczpospolitej” (kilkakrotnie), „OKO-PRESS”, „Archiwum Osiatyńskiego” i „Do Rzeczy” (w sumie przeszło 60 publikacji).

12. Działalność dydaktyczna. W ramach obowiązków pracownika naukowo-dydaktycznego Uniwersytetu Jagiellońskiego prowadzę ćwiczenia z Prawa karnego materialnego (corocznie od 2010 r.), ćwiczenia z Części szczególnej prawa karnego (corocznie od 2013 r.), warsztaty ze Współczesnych problemów prawa karnego – wspólnie z dr hab. Agnieszką Barczak-Oplustil (corocznie od 2017 r.), a także wykłady z przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu w ramach przedmiotu Część szczególna prawa karnego. W roku 2016 prowadziłem wykład z Prawa karnego w Wyższej Szkole Humanitas w Sosnowcu. Jestem również wykładowcą na Studiach Podyplomowych UJ Prawa Karnego Materialnego i Procesowego (edycja 2018/2019). Byłem wyróżniany przez Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego za wysoką jakość pracy dydaktycznej i pracę organizacyjną.

Wspólnie z dydaktykami z Krakowskiej Szkoły Prawa Karnego wydałem książkę dedykowaną dla studentów i aplikantów: *Prawo karne. Testy, podpowiedzi, rozwiązania*, współautorzy: G.J. Artymiak, A. Barczak-Oplustil, M. Bielski, J. Duda, M. Górczak, W. Górski, K. Mamak, M. Pyrcak-Górowska, M. Sławiński, T. Sroka, A. Wojtaszczyk, D. Zając, W. Zontek, red. M. Małecki, Kraków 2016, ss. 216, oraz jej drugie wydanie zaktualizowane i rozszerzone: Kraków 2018, ss. 233.

Od 2018 r. realizuję program „Małopolska Chmura Edukacyjna” – innowacyjna propozycja przekazywania wiedzy oraz przybliżania osiągnięć naukowych uczelni wyższych przy wykorzystaniu technologii informacyjnych i telekomunikacyjnych, pełniąc funkcję nauczyciela. Brałem także udział – z inicjatywy własnej lub na zaproszenie – w licznych wykładach, panelach dyskusyjnych, spotkaniach kół naukowych, konkursach i wydarzeniach promujących studia prawnicze i naukę prawa (w szczególności w ramach TEDx AGH University 2018 – z mową: *Dlaczego nie wolno mówić prawdy?*; Lokalnego Konkursu Krasomówczego ELSA Kraków;

Copernicus Festiwal Emocje 2017 – „Śniadanie Mistrzów”; Festiwalu Nauki i Sztuki 2017; Akademii Praw Obywatelskich – z wykładem: *Prawo karne on-line a prawa jednostki*; Koła Prawa Sportowego i Koła Prawa Chińskiego Towarzystwa Biblioteki Słuchaczy Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego – z wykładem: *Jeszcze faul czy już przestępstwo?* oraz w panelu: *Kogo można zabić w Chinach?*; konkursu z Części szczególnej prawa karnego organizowanego przez Koło Prawa Karnego Towarzystwa Biblioteki Słuchaczy Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego, spotkania naukowego Koła Naukowego „Iustitia” Uniwersytetu Rzeszowskiego – z wykładem: *Dlaczego kontratypy pozaustawowe nie istnieją* – oraz promocji Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego – z autorskim wykładem: *Prawo karne w raju i w Polsce*), i wielu innych.

